

AKTA-meter 'kwaliteit inrichting kindercentrum', 0- 4 jaar

Inleiding

Het doel van deze meter is om de kwaliteit van de inrichting van een kindercentrum vast te stellen. De meter is ingedeeld in de vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang: emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en ontwikkelen van waarden en normen. De meest voorkomende activiteitenplekken zijn ondergebracht onder deze doelen. Er zijn activiteitenplekken die betrekking hebben op verschillende pedagogische doelen. Om deze plekken niet dubbel te tellen in de meter, heeft AKTA een keuze gemaakt onder welk doel de plek is opgenomen.

Loop het instrument stap voor stap door.

Stap 1 Activiteitenplekken: aantal en soort

- a) Bepaal in de ruimte(n) waar de kinderen van de groep door de dag heen spelen (groepsruimte, speelhal, activiteitenruimten) welke activiteitenplekken aanwezig zijn. Geef het aantal plekken aan in de tweede kolom onder 'aanwezig'. Als een plek niet aanwezig is, zet je een min -.
Als je plekken hebt die niet in deze lijst voorkomen kan je ze noteren onder 'andere plekken die niet genoemd zijn'.
- b) Aan het einde van de lijst tel je het totaal aantal plekken op die voor je groep beschikbaar zijn en vul je dat in bij 'totaal aantal plekken'.
- c) Geef vervolgens in de derde kolom de kwaliteit van de betreffende plek aan.
- d) Sommige activiteitenplekken zijn grijs gemarkeerd. Bij deze plekken ga je eerst naar stap 2 om de kwaliteit van deze plek te bepalen. Als je de totaalbeoordeling van deze plek hebt gegeven, ga je terug naar stap 1 en vul je dit oordeel in onder de kolom kwaliteit. Bij de grijs gemarkeerde plekken hop je dus van stap 1 naar stap 2 en weer terug.
- e) Kruis vervolgens in de laatste kolom aan of je vindt of actie noodzakelijk is; om de plek te realiseren of de inrichting ervan te verbeteren.

Activiteitenplek

Met activiteitenplek wordt bedoeld: een plek in de ruimte of een activiteitenruimte die gebruikt wordt voor een of meer spelactiviteiten. Het kan een plek zijn op de vloer (een spelletjestafel, een leeshoek, een plek waar kinderen dansen) of aan de wand (een schilder/tekenbord). Soms is een activiteitenplek duidelijk zichtbaar; een speelhuisje of een poppenhoek. Soms niet; als kinderen rondjes rennen op een open plek is dat geen zichtbare speelplek, maar wordt hij wel als zodanig gebruikt. In beide gevallen is er sprake van een activiteitenplek. Tel dus beide soorten mee. Sommige plekken hebben meerdere functies, bijvoorbeeld een zithoek waarin kinderen kunnen lezen maar ook naar een filmpje kijken. Je telt deze plek slechts eenmaal mee. Als je één plek meerdere keren telt, krijg je een vertekend beeld van het aantal aanwezige activiteitenplekken. Je moet dus kiezen voor welke functie je de activiteitenplek wilt scoren. Er is één uitzondering, de eettafel. Deze plek score je voor eten en drinken. Maar als je de tafel ook gebruikt voor andere activiteiten zoals tekenen, knutselen of puzzelen mag je deze plek nog een keer mee tellen. Dan telt de tafel dus voor twee activiteitenplekken.

AKTA

onderzoeks- en adviesbureau voor ruimtegebruik

AKTA-meter 'kwaliteit inrichting kindercentrum', 0- 4 jaar

Naam kindercentrum:	
Naam beoordelaar:	datum beoordeling:
Type centrum: kinderdagverblijf/ peuterspeelzaal / buitenschoolse opvang	
Naam van de groep:	
Leeftijd kinderen: van tot jaar	Aantal kindplaatsen:

+ goed

± net voldoende

- onvoldoende of niet aanwezig

Mogelijke plekken voor kinderen 0-4 jaar	Aan- wezig	kwaliteit			Actie
		+	±	-	

Emotionele veiligheid; veiligheid en geborgenheid zowel fysiek als sociaal; goede verzorging

1. Plek voor het voeden van een baby: een rustige plek waar medewerkers voldoende aandacht aan de baby kunnen geven

2. Plek om te eten en drinken met de kinderen

3. Plek in de groepsruimte waar een kind kan rusten op elk moment van de dag

4. Plek waar kind zich kan terugtrekken, of verstopten: onder hoge box, in een huisje of tentje

Sociale competenties: aangaan van sociale relaties

5. Plek om met groepje samen te kunnen zijn zoals kleeft, kring, lage stoeltjes

Sociale competenties: alleen of met verschillende groepjes spelen of zijn

6. Plek waar kind alleen kan spelen

+ goed

± net voldoende

- onvoldoende of niet aanwezig

Mogelijke plekken voor kinderen 0-4 jaar	Aan- wezig	kwaliteit			Actie
		+	±	-	

Persoonlijke competenties: motorische en zintuiglijke ontwikkeling

7. Plek om te kunnen bewegen (grof motorisch spel), Vrij vloeroppervlak met losse speelelementen					
8. Plek voor zintuiglijke ontwikkeling zoals voelbord, voelkleed					
9. Plek om te kunnen liggen					
10. Plek om te kunnen liggen, rollen (zachte matras met kussens)					
11. Mogelijkheden voor het kind dat nog maar net kan lopen om zich door de ruimte te verplaatsen. Plekken waaraan ze zich kunnen vasthouden en optrekken					
12. Klauter/klimplek (schuimrubber elementen, klim/glij-element, traptreden of bordes)					
13. Plek voor zandspel					
14. Plek voor waterspel					

Persoonlijke competenties: creatieve ontwikkeling

15. Creatieve plek: voor schilderen, tekenen, kleien, knippen en plakken (laag knutseltafeltje of aan eettafel)					
16. Schilder- of tekenbord aan de wand					

Persoonlijke competenties: emotionele ontwikkeling

17. Plek voor luisteren, knuffelen, voorlezen (zachte matras met kussens)					
18. Volledige huishoek voor rollenspel, fantasiespel eventueel gecombineerd met een winkeltje					

AKTA

onderzoeks- en adviesbureau voor ruimtegebruik

+ goed

± net voldoende

- onvoldoende of niet aanwezig

Mogelijke plekken voor kinderen 0-4 jaar	Aan- wezig	kwaliteit			Actie
		+	±	-	
19. Verkleedhoek					
20.. Plek om te spelen met boerderij, dieren, fantasiespel, playmobil					
21. Spiegel op kindhoogte					
Persoonlijke competentie: cognitieve ontwikkeling					
22. Plek voor ordenen, sorteren, manipuleren (kleedje voor een kieskast, tafeltje op kindhoogte met kieskast)					
23. Bouwhoek voor spel met duplo, lego, blokken					
24. Autohoek voor spel met auto's, garage en treinen					
25. Leeshoek voor het bekijken van boekjes en het luisteren naar muziek of verhalen					
26. Ontdekplek voor ontdekken en experimenteren met diverse materialen					
Andere plekken die niet genoemd zijn					
27. Anders, namelijk: Ontwikkelingsgebied die bij de plek hoort:					
28. Anders, namelijk: Ontwikkelingsgebied die bij de plek hoort:					
29. Anders, namelijk: Ontwikkelingsgebied die bij de plek hoort:					
Totaal aantal plekken					

A K T A

onderzoeks- en adviesbureau voor ruimtegebruik

In verticale groepen is het belangrijk aparte (afgeschermd) en voldoende speelplekken te maken voor zowel de jongste kinderen als voor oudere kinderen.

Een verticale groep vraagt om meer verschillende activiteitenplekken dan een horizontale groep. Dus **minimaal** moeten er tien plekken aanwezig zijn en voor een **gemiddelde pedagogische kwaliteit** van inrichting twaalf plekken.

Vind je aantal aanwezige activiteitenplekken voor de groep voldoende? _____

Vind je de spreiding van activiteitenplekken over de verschillende pedagogische basisdoelen voldoende? Komt deze overeen met de pedagogische visie en werkplan van je centrum?

Zo nee, voor welk basisdoel zouden nog plekken gecreëerd moeten worden?

Stap 2. Alleen in vullen voor de grijs gemarkeerde activiteitenplekken in stap 1.

Tel eerst hoeveel plekken je bij stap 1 hebt aangekruist, die grijs zijn gemarkeerd. Als dat er meer dan vijf zijn, kopieer je het formulier. (zie volgende bladzijde), zodat je voldoende formulieren hebt om in te vullen.

Vul vervolgens eerst de naam van de plek in. Daarna geef je per onderdeel de kwaliteit aan:

+ goed   ± net voldoende   - onvoldoende of niet aanwezig

Je kunt ook aangeven dat het onderdeel niet van toepassing is (nvt).

Naam plek:	+	±	-	nvt
De plek is duidelijk begrensd aan bij voorkeur drie zijden, door een muur, half hoog wandje, kast, speelelement				
De plek is begrensd door een afwijkende vloerafwerking, mat of kleed of door een verlaagd plafond, doek of dak				
De oppervlakte van de plek is geschikt voor de gewenste activiteiten. Kinderen zitten elkaar niet in de weg				
Het meubilair maakt de gewenste activiteit(en) op deze plek mogelijk				
De plek is uitnodigend ingericht en aangekleed. Het is voor kinderen duidelijk waarvoor deze plek is bedoeld. Ze worden tot spelen uitgenodigd				
In de plek is het juiste, voldoende en gevarieerd speelmateriaal (speelgoed) aanwezig				
Kinderen kunnen zelf het speelgoed of het speelmateriaal pakken en weer terugleggen				
Op basis van bovenstaande antwoorden is de totaalbeoordeling voor deze plek: (vul deze beoordeling in bij stap 1, bij deze plek onder de kolom kwaliteit)				

AKTA

onderzoeks- en adviesbureau voor ruimtegebruik

+ goed   ± net voldoende   - onvoldoende of niet aanwezig
Je kunt ook aangeven dat het onderdeel niet van toepassing is (nvt).

Naam plek:	+	±	-	nvt
De plek is duidelijk begrensd aan bij voorkeur drie zijden, door een muur, half hoog wandje, kast, speelelement				
De plek is begrensd door een afwijkende vloerafwerking, mat of kleed of door een verlaagd plafond, doek of dak				
De oppervlakte van de plek is geschikt voor de gewenste activiteiten. Kinderen zitten elkaar niet in de weg				
Het meubilair maakt de gewenste activiteit(en) op deze plek mogelijk				
De plek is uitnodigend ingericht en aangekleed. Het is voor kinderen duidelijk waarvoor deze plek is bedoeld. Ze worden tot spelen uitgenodigd				
In de plek is het juiste, voldoende en gevarieerd speelmateriaal (speelgoed) aanwezig				
Kinderen kunnen zelf het speelgoed of het speelmateriaal pakken en weer terugleggen				
Op basis van bovenstaande antwoorden is de totaalbeoordeling voor deze plek: (vul deze beoordeling in bij stap 1, bij deze plek)				

Naam plek:	+	±	-	nvt
De plek is duidelijk begrensd aan bij voorkeur drie zijden, door een muur, half hoog wandje, kast, speelelement				
De plek is begrensd door een afwijkende vloerafwerking, mat of kleed of door een verlaagd plafond, doek of dak				
De oppervlakte van de plek is geschikt voor de gewenste activiteiten. Kinderen zitten elkaar niet in de weg				
Het meubilair maakt de gewenste activiteit(en) op deze plek mogelijk				
De plek is uitnodigend ingericht en aangekleed. Het is voor kinderen duidelijk waarvoor deze plek is bedoeld. Ze worden tot spelen uitgenodigd				
In de plek is het juiste, voldoende en gevarieerd speelmateriaal (speelgoed) aanwezig				
Kinderen kunnen zelf het speelgoed of het speelmateriaal pakken en weer terugleggen				
Op basis van bovenstaande antwoorden is de totaalbeoordeling voor deze plek: (vul deze beoordeling in bij stap 1, bij deze plek)				

AKTA

onderzoeks- en adviesbureau voor ruimtegebruik

+ goed   ± net voldoende   - onvoldoende of niet aanwezig
Je kunt ook aangeven dat het onderdeel niet van toepassing is (nvt).

Naam plek:	+	±	-	nvt
De plek is duidelijk begrensd aan bij voorkeur drie zijden, door een muur, half hoog wandje, kast, speelelement				
De plek is begrensd door een afwijkende vloerafwerking, mat of kleed of door een verlaagd plafond, doek of dak				
De oppervlakte van de plek is geschikt voor de gewenste activiteiten. Kinderen zitten elkaar niet in de weg				
Het meubilair maakt de gewenste activiteit(en) op deze plek mogelijk				
De plek is uitnodigend ingericht en aangekleed. Het is voor kinderen duidelijk waarvoor deze plek is bedoeld. Ze worden tot spelen uitgenodigd				
In de plek is het juiste, voldoende en gevarieerd speelmateriaal (speelgoed) aanwezig				
Kinderen kunnen zelf het speelgoed of het speelmateriaal pakken en weer terugleggen				
Op basis van bovenstaande antwoorden is de totaalbeoordeling voor deze plek: (vul deze beoordeling in bij stap 1, bij deze plek)				

Naam plek:	+	±	-	nvt
De plek is duidelijk begrensd aan bij voorkeur drie zijden, door een muur, half hoog wandje, kast, speelelement				
De plek is begrensd door een afwijkende vloerafwerking, mat of kleed of door een verlaagd plafond, doek of dak				
De oppervlakte van de plek is geschikt voor de gewenste activiteiten. Kinderen zitten elkaar niet in de weg				
Het meubilair maakt de gewenste activiteit(en) op deze plek mogelijk				
De plek is uitnodigend ingericht en aangekleed. Het is voor kinderen duidelijk waarvoor deze plek is bedoeld. Ze worden tot spelen uitgenodigd				
In de plek is het juiste, voldoende en gevarieerd speelmateriaal (speelgoed) aanwezig				
Kinderen kunnen zelf het speelgoed of het speelmateriaal pakken en weer terugleggen				
Op basis van bovenstaande antwoorden is de totaalbeoordeling voor deze plek: (vul deze beoordeling in bij stap 1, bij deze plek)				

Stap 3 Indeling en inrichting: algemene kenmerken

Kruis aan wat volgens jou van toepassing is en kruis aan of je vindt dat er actie nodig is.

Scheiding drukke en rustige plekken. Actie nodig: O

___ + = goed. Alle drukke activiteitenplekken zoals plek om te kunnen rennen, dansen en stoeien liggen niet naast de rustige plekken zoals de leeshoek en de poppenhoek.

___ ± = net voldoende. Er is een gedeeltelijke scheiding tussen rustige en drukke plekken.

___ - = onvoldoende. Er is geen of haast geen scheiding tussen rustige en drukke plekken.

Loopruimte tussen de verschillende activiteitenplekken. Actie nodig: O

Dit is de ruimte tussen activiteitenplekken, zodat kinderen tussen de verschillende plekken rond kunnen dwalen en een activiteit kunnen kiezen zonder andere kinderen te storen.

___ + = goed. Genoeg ruimte tussen alle of de meeste activiteitenplekken om bovenstaand gedrag mogelijk te maken.

___ ± = net voldoende. Ruimte tussen een paar activiteitenplekken om bovenstaand gedrag mogelijk te maken.

___ - = onvoldoende. Geen ruimte tussen activiteitenplekken voor bovenstaand gedrag.

Eigen plek voor het kind. Actie nodig: O

___ + = goed. Kind heeft een plek in de groepsruimte (lade, kastje, doos) waar het zijn spulletjes kan opbergen

___ ± = net voldoende. Kind heeft bij de garderobe een dergelijke plek

___ - = onvoldoende. Kind heeft niet een dergelijke plek

Sfeer afgestemd op de leeftijdsgroep. Actie nodig: O

___ + = goed. Bij de toegepaste materialen, aankleding, kleurgebruik en decoraties is rekening gehouden met de leeftijdsgroep. Er zijn een beperkt aantal en zachte kleuren toegepast. De ruimte biedt een gedoseerd aanbod aan decoraties op kindhoogte, bijvoorbeeld ingelijst of op één speciale wand voor decoraties.

___ ± = net voldoende.

___ - = onvoldoende. Er zijn veel en/of felle kleuren toegepast. Decoratiemateriaal hangt overal in de ruimte.

Verlichting. Actie nodig: O

___ + = goed. Er is basisverlichting (lampen in/aan het plafond) en sfeerverlichting of de mogelijkheid om in de verlichting te variëren. De verlichting kan worden gedimd of in delen worden in- en uitgeschakeld.

___ ± = net voldoende. Er is een basisverlichting en een paar sfeerlampen. Variatie in soort verlichting is beperkt mogelijk

___ - = onvoldoende. Er is alleen maar een basisverlichting. Variatie in lichtsterkte en in soort verlichting is niet mogelijk.

Bergruimte van de groep. Actie nodig: O

___ + = goed. In en buiten de verblijfsruimten (groepsruimte, speelhal, activiteitenruimten) is zoveel bergruimte aanwezig dat de verblijfsruimten een opgeruimde indruk maken. Materiaal wordt opgeborgen waar het hoort (in kasten en bergruimten)

___ ± = net voldoende. Niet alles kan in kasten of in bergingen worden opgeborgen.

___ - = onvoldoende. Veel spullen kunnen niet in kasten of bergingen worden opgeborgen. Er zijn open planken aan de wand, losse materialen op kasten, dozen of spel materiaal op de vloer, of spullen worden in ruimten opgeborgen die daarvoor niet zijn bestemd (zoals slaapkamers, sanitair).